

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI

ILMIY
AXBOROTNOMA | 2023

NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI
ILMIY AXBOROTNOMASI

- НАУЧНЫЙ ВЕСТНИК НАМАНГАНСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА
- SCIENTIFIC BULLETIN OF NAMANGAN STATE UNIVERSITY

Bosh muharrir: Namangan davlat universiteti rektori S.T.Turg'unov

Mas'ul muharrir: Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektor Sh.N.Ataxanov

Mas'ul muharrir o'rinnbosari: Ilmiy-tadqiqot va ilmiy-pedagogik kadrlar tayyorlash bo'limi boshlig'i O.Imomov

TAHRIR HAY'ATI

Fizika-matematika fanlari: akad. S.Zaynobiddinov, akad. A.A'zamov, f-m.f.d., prof. B.Samatov, f-m.f.d., dots. R.Xakimov, f-m.f.d., dots. B.Abdulazizov, f-m.f.n., dots. A.Xolboyev.

Kimyo fanlari: akad. S.Nigmatov, k.f.d., prof. Sh.Abdullahayev, t.f.d., v.b. prof G'.Doliyev, k.f.n., dots. T.Sattorov, k.f.n., dots. A.Hurmamatov, PhD D.S.Xolmatov.

Biologiya fanlari: akad. K.Tojibayev, akad. R.Sobirov, b.f.d., prof. A.Batashov, b.f.d., prof. N.Abdurahmonov, b.f.d., prof. F.Kushanov, b.f.d. A.Kuchboyev, b.f.d., dots. D.Dexqonov.

Texnika fanlari: t.f.d., prof. A.Umarov, t.f.d., prof. S.Yunusov.

Qishloq xo'jaligi fanlari: g.f.d., prof. B.Kamalov, q-x.f.n., dots. A.Qazaqov.

Tarix fanlari: akad. A.Asqarov, s.f.d., prof. T.Fayzullayev, s.f.d., prof v.b. N.B. Dexkanov, t.f.d., prof. A.Rasulov.

Iqtisodiyot fanlari: i.f.d., prof. N.Maxmudov, i.f.d., prof.O.Odilov.

Falsafa fanlari: f.f.d., prof. M.Ismoilov, f.f.d. dots. Z.Isaqova, f.f.d., G.G'affarova, f.f.d., dots. T.Ismoilov, PhD A.Abdullahayev.

Filologiya fanlari: fil.f.d., prof. N.Uluqov, fil.f.d., prof. H.Usmanova, PhD. H.Solixo'jayeva, PhD. dots. U.Qo'ziyev, PhD. H. Sarimsoqov, fil.f.d., N.Dosboyeva.

Geografiya fanlari: g.f.d., dots. B.Kamalov, g.f.d., prof. A.Nigmatov, g.f.d., dots. A.Nazarov.

Pedagogika fanlari: p.f.d., prof. U.Inoyatov, p.f.d., prof. B.Xodjayev, p.f.d., prof. O'.Asqarova, p.f.n., dots. M.Nishonov, p.f.n., dots. A.Sattarov, p.f.n.,dots. M.Asqarova, p.f.n., dots. Sh.Xo'jamberdiyeva, p.f.d., dots. S.Abdullahayev, PhD. D.Sarimsakova, PhD. B.Urinov.

Tibbiyot fanlari: b.f.d. G'.Abdullahayev, tib.f.n., dots. S.Boltaboyev.

Psixologiya fanlari: p.f.d., prof Z.Nishanova, p.f.n., dots. M.Maxsudova.

Texnik muharrir: N.Yusupov. **Faks:** (0369)227-07-61 **e-mail:** info@namdu.uz

Tahririyat manzili: Namangan shahri, Boburshox ko'chasi, 161-uy

Ushbu jurnal 2019 yildan boshlab O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosati qarori bilan fizika-matematika, kimyo, biologiya, falsafa, filologiya va pedagogika fanlari bo'yicha Oliy attestatsiya komissiyasining dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsija etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

"NamDU ilmiy axborotnomasi – Научный вестник НамГУ" jurnali O'zbekiston Matbuot va axborot agentligining 17.05.2016-yildagi 08-0075 raqamlı guvohnomasi hamda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi (AOKA) tomonidan 2020-yil 29-avgust kuni 1106-soni guvohnomaga binoan chop etiladi. "NamDU Ilmiy Axborotnomasi" elektron nashr sifatida xalqaro standart turkum raqami (ISSN-2181-1458)ga ega NamDU Ilmiy-texnikaviy Kengashining 2023-yil 11-dekabrdagi kengaytirilgan 11-soni yig'ilishida muhokama qilinib, ilmiy to'plam sifatida chop etishga ruxsat etilgan (Bayonnomma № 12). Maqolalarning ilmiy saviyasi va keltirilgan ma'lumotlar uchun mualliflar javobgar hisoblanadi.

DONISHMANDLARNING SALOMATLIK VA SOG'LOM TURMUSH TARZI TO'G'RISIDAGI FIKRLARI

Ismoilov Turabjon p.f.n., professor v.b. NamDU

Ismoilov G'anisher, O'zDJTSU tayanch doktoranti

Hudoyberdiyeva Sevara o'qituvchi, University of business and science

Tuxtaboyeva Burobiyaxon, magistr NamDU

Annotatsiya: ushbu maqolada insonlarni sog`lom qilib tarbiyalashda donishmandlarning salomatlik va sog`lom turmush tarzi to`grisidagi fikrlari yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: jismoniy tarbiya, jismoniy tayyorgarlik, jismoniy tarbiya vositalari, sport, salomatlik, jismoniy mashqlar, sog`lom turmush tarzi, qilichbozlik, nayzabozlik, kurash, suzish, o'q otish, otda chopish, nayza sanchish.

МНЕНИЯ МУДРЕЦОВ О ЗДОРОВЬЕ И ЗДОРОВОМ ОБРАЗЕ ЖИЗНИ

Исмоилов Турабжон, к.п.н., и.о. профессора НамГУ

Исмоилов Ганишер, главный докторант УзГУФКС

Худойбердиева Севара преподаватель, Университета бизнеса и науки

Тухтабоева Буробия, магистр НамГУ

Аннотация: в данной статье изложены мнения мудрецов о здоровье и здоровом образе жизни в воспитании человека здоровым.

Ключевые слова: физическое воспитание, физическая подготовка, инструменты физического воспитания, виды спорта, здоровье, физические упражнения, здоровый образ жизни, фехтование, копье, борьба, плавание, стрельба, езда на лошади, вонзить копье.

WISEMEN' OPINIONS ON HEALTH AND A HEALTHY LIFESTYLE

Ismoilov Turabjon c.p.s, acting professor of NamSU

Ismoilov Ganisher, doctor of philosophy student UzSUPES

Hudoyberdiyeva Sevara teacher, University of business and science

Tuxtaboyeva Burabiyaxon, master of NamSU

Annotation: In this article, the opinions of the sages about health and a healthy lifestyle in raising people to be healthy are highlighted.

Key words: physical education, physical training, physical education tools, sports, health, physical exercises, healthy lifestyle, fencing, javelin, wrestling, swimming, shooting, horse riding, javelin

Mamlakatimizda mustaqillikga erishilgandan keyin barcha soxalar qatori jismoniy tarbiya va sportga, jumladan xalqimizning salomatligiga, sog`lom turmush tarziga va aholini sog`lomlashtirish masalalariga ham alohida e'tibor qaratildi. Jismoniy tarbiya va sportga oid bo`lgan bir qator qonun, farmon va qarorlar qabul qilindi [1;2].

Tarixdan ma'lumki, o`tgan barcha asrlarda ham aholi salomatligini asrash va avaylash eng asosiy masalaladan biri bo`lib kelgan. Insonlarning jismoniy tayyorgarligini oshirish va ularni Vatan mudofasiga tayyorlash asosiy vazifa qilib belgilangan.

Donishmandlarning aytishicha, har bir afsonaning tagida bir haqiqat yotadi. Ajdodlarimiz madaniyatida pahlavonlarning kurashishi o'sha davr va qadimgi zamonalarning oriyat, adolat yo'lidagi o'ta muhim tarbiyaviy voqelikdan darak beradi.

Qadimdan tarkib topib hozirgacha og'izdan - og'izga o'tib kelayotgan maqollar, matallar, qo'shiqlar, ertaklar va rivoyatlarda, shuningdek turli xil tarixiy manba'lар, asarlar, xalq og'zaki durdonalari hamda ilmiy - nazariy meroslarida inson salomatligining mohiyatlari, uning dardi, ijtimoiy - turmush sharoitlardagi o'rni haqida juda ko'p va ma'naviy - ma'rifiy jihatdan boy o'gitlar saqlanib kelmoqda.

Eng muhimi shundaki, ularda bolalarni yoshlikdan sog'lom va baquvvat qilib o'stirish, ularni mehnat va hunarga o'rgatishda jismoniy mashqlar, turli o'yinlardan foydalanish yo'llari o'z ifodasini topgan. Ularning ba'zi bir yo'naliishlari va namunalaridan misol keltirish mumkin bo'ladi.

Musulmon olamining muqaddas kitobi Qur'oni Karimda va payg'ambarimiz alayhissalom hadislarida sog'lom turmush tarzining asosiy tomonlaridan hisoblangan tozalikka rioya qilish, toza va pokiza yurish, xushxulq va mehnatsevar bo'lish, badan a'zolarini doimo harakat qildirib turish, mo'tadil ovqatlanish kabilar bilan bir qatorda yoshlarni mehnat qilish, kasb-hunarga o'rgatish, jismonan chiniqtirishga ham alohida e'tiborni qaratgan[4].

Bu yo'lda quyidagi nasihatlarni eslashning o'zi kifoya qiladi, ya'ni: "Bolalaringizga suzish va o'q otishni o'rgatinglar, kuchli mo'min kuchsiz mo'minga qaraganda mahbubroq va Allohga yaqinroqdir, ot poyga qilish joizdir. O'q otish yaxshi o'yindir, o'q otishni o'rganinglar, chunki u mashg'ulotlarning yaxshilaridan biridir. Kimki yoshligida o'q otish san'atini yaxshi egallab, so'ng uni tark etib yuborgan bo'lsa, demak u ulug' ne'matlardan birini qo'ldan beribdi. Safar qilinglar sog'lom bo'lasizlar va rizqlanasizlar" va hokazo.

Bundan ko'rinish turibdiki, islom dini ham kishilarning salomatligini, unumli mehnat qilishi, kasb - hunar egasi bo'lishi uchun doimo sog'lom bo'lib yurishi, kerak paytlarda jangovorlik faoliyatini ham ishlata bilish zarurligini e'tirof etadi.

Musulmon sharqida har sohada donishmandlar ko'p o'tgan. Ular orasida Farobiyning falsafasi, tibbiyot va insoniyat faoliyatida zarur bo'lgan muhim tarbiyaviy jarayonlar haqida qimmatli fikrlar bildirgan. Buyuk olim sifatida Farobiy (780-850) "Qalb holatini mo'tadil saqlash uchun sog'lom vujud zarur"- degan iborasining mazmunida inson tanasining sog'lomligi, uning vazifalari mujassamligini anglash mumkin bo'ladi. Shuningdek uning fikricha jismoniy tarbiya shaxsning har tomonlama kamol toptirishda muhim omillardan biri deb hisoblaydi, tarbiyachi ham, tarbiyalanuvchi ham mustahkam tanaga ega bo'lishini ko'zda tutadi.

Yana shuni e'tirof etish kerakki, Abu Abdulloh Muhammad ibn Ismoil Al-Buxoriyning "Hadis"larida " Hayit kuni qilichbozlik, nayzabozlik o'yinlarining joizligi, Ka'baga piyoda borishni ahd qilgan kishi haqida kabi boblarida yoshlarning o'z mahoratlarining xalqqa namoyish qilish hamda uzoq masofalarga piyoda yurib, o'z sog'liklarini mustaxkamlash, qiyinchiliklarga bardosh berish, bu bilan esa asl maqsadlariga erishishlarini tasvir etgan. Bu o'z navbatida barcha musulmonlarni ham shu yo'l bilan ularni chidamli, xayri - ehson, o'z kuch - qudratini oshirishga da'vat etganligi sir emas. Bunday g'oyalar barcha kishilarni, ayniqsa yoshlarni sog'lom, bardam, chaqqon,

tozalikka rioya qilish, piyoda yurishlarga o`rgatish kabi tarbiyaviy jarayonlar bilan doimiy ravishda band bo`lishni tavsiya etadi. Shu sababdan sharqning buyuk allomalari Imam Ismoil Al-Buxoriy, At-Termizi, Ahmad Yassaviylarning ijodiy faoliyati, hadis va boshqa asarlarida oilada bola tarbiyasi, ularni har qanday mehnat va sharoitlarga chidamli qilib tarbiyalash zaruriyatları oliy maqsad qilib qo`yilganligini bilish mumkin bo`ladi.

Jahon tibbiyoti olamida mashhur bo`lgan olim, faylasuf, shoir, shifokor Abu Ali ibn Sino (980-1037) tibbiyot, jismoniy tarbiya ta`limi nazariyasi va uslubiyati jarayoniga ulkan hissa qo`shish bilan bir qatorda sog`lom turmush, ma`naviyat va jismoniy kamolotning nazariy va amaliy asoslarini ishlab chiqdi va ilmiy meros sifatida qoldirdi.

Ibn Sinoning “Tib Qonunlari” asaridagi uchinchi qismning 17 fasldan iborat butun ikkinchi bo`limini kishilar salomatligi uchun kurashda jismoniy mashqlardan samarali foydalanish masalalariga bag`ishlangan. Bu bo`limning dastlabki satrlaridayoq jismoniy mashqlar bilan shug`ullanish va undan keyin ovqatlanish tartibi haqida hamda uyqu tartibi salomatlikni saqlashda va har tomonlama kamolotga yetishishda muhim shart ekanligi qayd etilgan.

Olimning jismoniy mashqlarni o`ziga xos tarzda turlarga bo`linishining ham katta ahamiyati mavjud. Jismoniy mashqlar hilma - xil bo`lishini alohida izohlagan. Bular kichik va katta, juda kuchli va sust, sekin yoxud ildam, bir necha keskin va tez harakatlardan iborat bo`lishi, eng tez bilan sust mashqlar o`rtasidagi mo`tadil mashqlar bo`lishi mumkinligini ham bildirgan.

Tez bajariladigan mashqlar turkumiga quyidagilarni ko`rsatadi, ya`ni: tortishuv, mushtlashish, o`q-yoy otish, tez yurish, nayza uloqtirish, balanddagи biron buyumga sakrab osilib olish, bir oyoqda sakrash, qilich va nayza bilan qilichbozlik qilish, chavandozlik, ikkala qo`lni silkitish va xakozo.

Ravon va yengil mashqlar jumlasiga esa: arg`imchoq va belanchakda tik turib, yotib silkinib, qayiq va kemalarda sayr qilish kabilarni eslatadi. Ot va tuya minib yurish, taxtirovon va aravalarda yurish kuchli mashqlar jumlasidir, deydi Ibn Sino.

Shuningdek o`z soyasi bilan olishish, shapaloq urish, sakrash, nayza uchi bilan sanchish, katta va kichik to`p bilan chog`von o`ynash, to`p o`ynash, kurash tushish, tosh ko`tarish, ot choptirish va chopib kelayotgan otni to`htatib qo`yish kabilar kuchli mashqlar hisoblanishini ta`kidlagan[3].

Umuman olganda Ibn Sinoning jismoniy tarbiya haqidagi o`lmas ilmiy meroslari hozirgi davr mutaxassislari tomonidan yanada ko`proq o`rganishini va ularni hayotga singdirish yo`llarini targ`ibot qilish lozim bo`ladi.

Buyuk sarkarda, yirik davlat arbobi, qonunshunos, talantli me`mor, Sohibqiron Amir Temur (1336 – 1405) o`z askarlarini janglarda yengimaslik uchun otta chopish, nayza sanchish, otdan ag`darish, erda kurashish, qilichlashish kabi murakkab jismoniy mashqlarni bevosita o`zi o`rgatgan, ularni chiniqtirgan.

Hozirgi yoshlarni Vatan himoyasiga tayyorlash, ularning jismoniy kamolotini me`yoriga etkazishda xalq milliy o`yinlari Amir Temur qo`llagan jang san`ati mashqlarining zaruriyati bor.

Bunday hayotiy va ilmiy-ma`rifiy fikrlarni hozirgi o`quvchi yoshlarga anatomiya, gigiyena va boshqa fanlardan ta`lim berish jarayonlarida eslatish, ularning mohiyatlarini o`sha davr kishilari qanday tushungan va izohlaganliklarini singdirish lozimdir.

Salomatlik va uning omili sifatida jismoniy tarbiyaga e'tibor masalalari haqida aytilgan ilg'or pedagogik qarashlar taraqqiyot ilmining asoschisi Mirzo Ulug'bek (1393 – 1449) va O'zbek xalqining ulug' shoiri va mutafakkiri, buyuk davlat arbobi, jahon adabiyotining mislsiz siymolaridan biri, she'riyat sultonı hazrat Alisher Navoiyning (1441–1501) buyuk asarida ham yuqori ko'tarinkilik ruhida o'z ifodasini topgan.

Ulug'bek kishi sog'lom va kuchli bo'lishi kerak, buning uchun esa yoshlikdan jismoniy mashqlar: dor ustida yurish, kurash tushish, qilichbozlik va hakozolar bilan shug'ullanish zarurligi haqida ta'lim bergen. "Shunday kishigina-deydi Ulug'bek g'am-tashvishga kamroq moyil bo'ladi va Vatanni dushmanidan himoya qila oladi".

Alisher Navoiy shaxsni shakllantirishga uning sog'ligi, jismoniy rivojlanishi va sog'lom turmush kechirishga katta e'tibor bergen. Uning sevimli adabiy qahramonlari jismoniy sog'lom jasur va mard bo'lib har doim g'animlar ustidan muvaffaqqiyat qozonishganligini ko`ramiz.

Alisher Navoiy yaxshi insonlarnigina o`zgalarga yaxshi saboq va ta'lim bera oladi, ular har doim kishilarni xayrli ishlarga yo'llaydi va unga rahbarlik qiladi deb baho beradi.

Mashxur sarkarda, podsho va shoir Zahiriddin Muhammad Bobur (1483 – 1553) o`zining harbiy yurishlaridan birini bayon etar ekan, manzilgoxda polvonlar kurashga tushgani, qayiqchi pahlavon Lohuriy Do'st Yosin Xayr degan polvon bilan olishganligini, ikkalasi uzoq vaqt kurashgani, Do'st Yosin raqibini juda qiyinchilik bilan yiqitganligini alohida ta'kidlagan.

"Badan tarbiyasining fikr tarbiyasiga ham yordami bordir. Jism ila ruh ikkisi bir choponning o'ng ila terisi kabidir. Agar jism tozalik ila ziynatlanmasa, yomon xulqlardan saqlanmasa, chuponni ustini qo'yib astarini yuvib ovora bo'lmoq kabidurki, har vaqt ustidagi kiri ichiga kiradi. Fikr tarbiyasi uchun maxkam va sog'lom bir vujud kerakdur".

Abdulla Avloniyning bunday chuqur fikrlari va o'g'itlarida juda katta ma'no yotadi va ular hozirgi insonlarni, eng avvalo o'quvchi yoshlarni milliy qadriyatlar, ma'naviy-ma'rifiy madaniyat, milliy g'urur va iftixor xis to'yg'ularini to'la anglashga chorlash bilan birlgilikda doimiy ravishda sog'lom bo'lish, o'qish va mehnat jarayonlarida o'z qobiliyatlarini ishga solish, eng muhimi jismoniy tarbiya, sport, sayoxat va xalq milliy o'yinlari bilan muntazam shug'ullanib turishga chorlaydi. Bu esa o'z navbatida sog'lom avlod davlat dasturi, "Alpomish" va „Barchinoy" maxsus testlari talabalarini izchil bajarib borishga odatlantirishda muhim darajada xizmat qilishi lozimdir. Shu sababdan o'qish va mehnat jarayonlarida faoliyat ko'rsatuvchi jismoniy tarbiya hodimlari ajdodlarimiz meroslarini chuqur o'rganishlari, ularni sog'lom fikr yo'li bilan tahlil qilishlari, hamda barcha o'gitlarni amalda bajarishga harakat yo'lida sog'lom qilib tarbiyalash, buyuk kelajak avlodlarning barkamol bo'lib yurishlarini ta'minlashga xizmat qilishi zarur.

Foydalilanigan adabiyotlar ro'yhati.

1.Ўзбекистон Республикасининг «Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисида»ги Қонуни (2015. 04.09). Ҳалқ сўзи. – Тошкент, 2015. 5 сентябрь.

2.Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Жисмоний тарбия ва оммавий спортни янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарори (2017. 3 июнь). Ўзбекистон Республикаси қонун хужжатлари тўплами № 23. – Тошкент, 2017. 12 июнь.

3.Абу Али ибн Сино. Саломатлик сирлари (Тиббий рисолалар) –Тошкент: А.Кодирий, 2000. – 208 б.

4.Зунунов А., Хайруллаев М., Хатамов Н., Шодиев Д. Ўрта Осиёда педагогик фикр тараққиётидан лавҳалар. – Тошкент: Фан, 1996. – Б. 159-187.

KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH SOHASIDA XALQARO HUQUQIY ASOSLAR VA BMTNING KORRUPSIYAGA QARSHI KONVENTSIYASINING MAZMUN VA MOHIYATI

Bannayev Nurmuhammad Toshmamatovich

Annotatsiya: Mustaqil taraqqiyotimizning o'tgan davrida amalga oshirgan ishlarimizni sarhisob qilar ekanmiz, ularni haqqoniy baholash va islohotlar dasturiga ma'lum o'zgartishlar kiritish bilan birga, biringchi navbatda ertangi kun talablaridan kelib chiqqan holda, mamlakatimizni isloh etish va modernizatsiya qilish yo'lidagi izchil harakatlarimizni kuchaytirishimiz, ularni yangi, yanada yuqori bosqichga ko'tarishimiz darkor. Bunda esa korrupsiyani oldini olish va unga qarshi kurash pirovard maqsadlarimizdan biri sifatida ko'rildi.

Kalit so'zlar: Xalqaro huquq, xalqaro huquqiy asos, transmilliy uyushgan jinoyatchilikka qarshi kurash, BMT konvensiyasi, BMT Xalqaro kodeksi

МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ В СФЕРЕ БОРЬБЫ С КОРРУПЦИЕЙ, СОДЕРЖАНИЕ И СУТЬ КОНВЕНЦИИ ООН ПРОТИВ КОРРУПЦИИ

Баннаев Нурмухаммад Тошмаматович

Аннотация: Подводя итог проделанной нами работе за прошедший период нашего независимого развития, наряду с их честной оценкой и внося определенные изменения в программу реформ, прежде всего, исходя из требований завтрашнего дня, мы будем последовательно продвигаться к реформируя и модернизируя нашу страну, нам необходимо усилить наши усилия, поднять их на новый, более высокий уровень. В этом случае предотвращение коррупции и борьба с ней рассматриваются как одна из наших конечных целей.

Ключевые слова и фразы: Международное право, международно-правовая база, борьба с транснациональной организованной преступностью, Конвенция ООН, Международный кодекс ООН.

INTERNATIONAL LEGAL FRAMEWORKS IN THE FIELD OF COMBATING CORRUPTION AND THE CONTENT AND ESSENCE OF THE UN CONVENTION AGAINST CORRUPTION

Bannayev Nurmuhammad Toshmamatovich

Abstract: While summarizing the work we have done in the past period of our independent development, along with their honest assessment and making certain changes to the reform program, first of all, based on the requirements of tomorrow, we will make a consistent progress towards reforming and modernizing our country. we need to strengthen our efforts, raise them to a new, higher level. In this case, preventing and fighting corruption is seen as one of our ultimate goals.

80	Possibilities of virtual reality technology in primary education Mamadjanova N.A.....	911
81	Donishmandlarning salomatlik va sog'lom turmush tarzi to'g'risidagi fikrlari Ismoilov T., Ismoilov G', Hudoyberdiyeva S., Tuxtaboyeva B.....	916
82	Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida xalqaro huquqiy asoslar va BMTning korrupsiyaga qarshi konvensiyasining mazmun va mohiyati Bannayev N.T	920